

ROMA KRONOLOJİSİ

MÖ 753	Roma kentinin kuruluşu.
MÖ 753 – 616	Romulus, Numa, Pompilius, Tullus Hostilius ve Ancus Marcius'un krallıkları. Pleb ve Patricii sınıflarının ortaya çıkması
MÖ 616 – 510	Tarquinius Priscus, Tullius, Superbus'un krallıkları. Etrüsklü krallar. Bu dönemde iskan ve bayındırlık faaliyetleri başlamıştır.
MÖ 509 / 8	Cumhuriyet yönetiminin kurulması.
MÖ 494	Pleblerin grevi, yurttaşlık haklarının genişletilmesini istediler. Concilium Plebis'in oluşturulması
MÖ 451	On iki levha kanunları
MÖ 447	Patriciilerin Pleb meclislerine girmesi. Pleb grevi sona erer. Pleblerin borçları silinir. Tribunus ve aedilislik gibi mevkiler onlara tahsil edilir .
MÖ 443	Censor ünvanlı mevkî oluşturulması.
MÖ 387	Keltler Roma'yı yağmalar
MÖ 343 – 341	I.Samnit Savaşı. İki taraf da galip gelememiştir.
MÖ 340 - 338	Latin ayaklanması. Latinlerin eşitlik isteği. Roma kazanır.
MÖ 327 – 304	II. Samnit Savaşı. Roma lehine barış imzalanmıştır.
MÖ 298 – 290	III. Samnit Savaşı. Samnitler İtalya'nın hakimiyeti için Etrüsk, Galler, Lucan ve Umbralar ile ittifak oluşturur. Roma kazanır. Adriyatik Denizi'ne kadar sınırları genişler.
MÖ 280 – 272	Roma – Tarentum Savaşı. Epiros kralının desteği. Roma kazanır. Güney İtalya'nın egemenliği
MÖ 264 – 241	I.Kartaca Savaşı. Messana krizi. Roma Agrigentium kentini ele geçirir, deniz savaşı kazanılır. Roma ordusu Afrika'ya çıkar ve geri püskürtülür. Lilybaeum açıklarında ikinci deniz zaferi. Sicilya Eyaleti kurulur.
MÖ 218 – 201	II. Kartaca Savaşı. Hannibal'in İtalya'ya girmesi. Maximus'un yıldırma taktiği, Varro'nun yenilgisi. Roma Kartaca'ya yürür. Scipio ile Hannibal'in Zama'da karşılaşması. Kartaca yenilir. Ağır antlaşma imzalanır. Roma Batı Karadeniz Bölgesi'nin hakimi olur.
MÖ 215 – 205	I.Makedonya Savaşı. Roma Pergamon, Atina, Aitolia Birliği ile ittifak yapar. Makedonlar Aitolia'ya karşı zafer kazanır. Roma İlyria'daki toprakların bir kısmını Makedonya'ya verir.
MÖ 200 – 197	II. Makedonya Savaşı. V.Philippos'un Ptolemaioslar'ın Trakia kıyılarındaki topraklarını ele geçirmesi. Pergamon ve Rodos Roma'dan yardım ister. Roma ordusu İlyria'dan Yunanistan'a ilerler. Roma kazanır.
MÖ 197	İspanya'da iki ayrı eyalet oluşturulur.
MÖ 192 – 188	Roma-Selevkos Savaşı. Selevkoslar'ın Yunanistan'a girişi. Antiokhos yenilir. Roma Anadolu'ya geçer. Magnesia Savaşı. Roma galip gelir.
MÖ 188	Apameia Antlaşması. Antiokhos Toroslar'ın gerisine çekilir. Savaş gemilerinin bir kısmını Roma'ya bırakır. Terkettiği topraklar Pergamon ve Rodos arasında paylaşılacak.
MÖ 171 – 168	III.Makedonya Savaşı. Pergamon'un şikayeti. Roma galip. Vasal krallık statüsü.
MÖ 149 – 146	III. Kartaca Savaşı. Kartaca-Numidia Savaşı. Kartaca kenti kuşatılır. Tamamen tahrip edilir. Afrika Eyaleti'nin kurulması.
MÖ 133	Attalos Pergamon topraklarını vasiyet ile Roma'ya bırakır. Aristonikos İsyanı. Asia Eyaleti'nin kurulması. Gracchus'un reform hareketi
MÖ 123	Sempronius Gracchus abisinin reformlarını hayata geçirir.
MÖ 111 - 107	Iugurta Savaşı. Iugurta yenilir
MÖ 104	Germanlara karşı başarı sağlanır. Marius'un askeri reformları. Proletarii askere

	alınır. Cohortes sistemi kurulur.
MÖ 91 – 88	Müttefikler Savaşı. Müttefik kentlerin yurttaşlık talebi. Müttefikler yenilir ancak yurttaşlık verilir.
MÖ 88 – 85	I.Mithridates Savaşı. Mithridates Asia'ya saldırır 80.000 Romalıyı öldürür. Sulla'nın zaferi. Mithridates işgal ettiği yerlerden çekilir.
MÖ 83 – 81	II. Mithridates Savaşı. Murena'nın ordusu Pontos'da bozguna uğradı.
MÖ 82 – 78	Sulla diktatörlüğü. Sulla'nın reformları. Anayasa aristokratların lehine düzenlenir. Senato'ya veto hakkı verir, senatör sayısı 600'e çıkarılır. Questorların sayısı 10'a çıkarılır. Censorluğu kaldırır.
MÖ 74	Bithynia vasiyetle Roma'ya bırakılır.
MÖ 74 – 62	III. Mithridates Savaşı. Mithridates Bithynia'yı işgal eder. Roma kazanır. Pontos Roma kontrolüne girer. Pompeius Mithridates'i Pontos'u terk etmeye zorlar.
MÖ 70	Pompeius consullüğe seçilir. Sulla anayasasını değiştirir. Tribunusluğu daha çekici hale getirir. Censorluk yeniden yürürlüğe girer.
MÖ 67	Lex Gabinia kanunu çıkar. Korsanlara karşı savaş.
MÖ 63	Syria ve Filistin toprakları Roma'ya katıldı. Catilina olayı.
MÖ 59 - 53	I. Triumvirlik. Caesar, Pompeius, Crassus.
MÖ 58 – 50	Gallia'nın fethi gerçekleşir.
MÖ 56	Crassus'un Parthlar ile mücadelesi.
MÖ 49	Caesar ordusuyla Roma'ya girer.
MÖ 48	Pharnakos Savaşı. Caesar savaşı kazanır.
MÖ 47	Roma – Bosporos Savaşı. Caesar Tokat'ta galip gelir.
MÖ 44	Caesar yaşam boyu diktatör seçilir. Roma'da imar faaliyeti başlatır. Senatus üyelerinin sayısı 900'e çıkarılır. Mısır takvimi kabul edilir.Anadolu'da ilk koloniler kurulur.
MÖ 43 – 38	II.Triumvirlik. Octavianus, Antonius ve Lepidus.
MÖ 42	Philippi Savaşı. Brutus ve Cassius yenilir.
MÖ 40	Antonius ile Octavianus'un arası açılır. Octavianus Perusia'yı kuşatır. Antonius teslim olur. Onu affeder. Antonius Cleopatra'nın yanına gider. Tekrar karşı karşıya gelirler. Yapılan antlaşmada Antonius doğunun Octavianus batının, Lepidus K.Afrika'nın hâkimi olur.
MÖ 37 – 33	Triumvirlik yenilenir.
MÖ 31	Actium Savaşı. Octavianus kazanır.
MÖ 27	Principatus – İmparatorluk Döneminin Başlaması
MÖ 25	Galatia Roma eyaleti yapıldı
MÖ 24	Arabia Roma'ya bağlandı.
MÖ 14	Bosporos Krallığı vasal krallık oldu.
MÖ 9	Teutoburg yenilgisi.
MS 14	Augustus'un ölümü.
MS 14 – 37	Tiberius
MS 14	Augustus tanrılaştırılır
MS 14 – 16	Germania Seferi
MS 17	Kappadokia ve Kommagene eyalet yapıldı, Kilikia Syria ile birleştirildi.
MS 37 – 41	Caligula
MS 39	Germania ve Gallia Seferleri
MS 41 – 54	Cladius
MS 42	Muretania Roma'ya katılır
MS 43	Britannia Roma'ya katılır. Lykia Roma eyaleti olur.
MS 44	Iudaea Roma eyaleti olur
MS 46	Trakya eyalet olur.

MS 54 – 68	Nero
MS 64	Roma yangını
MS 55 – 63	Armenia ve Parthia'ya sefer.
MS 61	Briton isyanı bastırılır
MS 65	Yahudi İsyanı patlak verir.
MS 68	Gallia ve Hispania ayaklanması. Iulius-Cladius Hanedanlığı'nın sonu.
MS 69	Dört İmparatorlar Yılı. Galba, Otho, Vitellius, Vespasianus.
MS 69 – 79	Vespasianus.
MS 70	Titus Yahudi İsyanı'nı bastırır.
MS 79 – 81	Titus
MS 79	Vezüv'ün patlaması. Pompeii, Herculaneum ve Stabiae lavlar altında kalır.
MS 80	Veba salgını.
MS 81 – 96	Domitianus
MS 83	Germania'da ayaklanan Chatti kabilesine karşı başarı kazanıldı.
MS 85	Daclarla mücadele. Antlaşma sonucunda Daclar'a yıllık haraç ödenmeye başlandı.
MS 96 – 98	Nerva
MS 98 – 117	Traianus
MS 101 – 102	Dacia seferi. Başarı sağlandı. Bölgeye Roma garnizonu yerleştirdi.
MS 105 – 106	İkinci Dacia seferi. Daclar eyalet haline getirildi.
MS 115 – 116	Doğu seferi. Seleukeia, Ktesiphon ve Babylon Romalılar'a geçti.
MS 117 – 138	Hadrianus
MS 117	Traianus'un fethettiği yerler yerel krallıklara verildi.
MS 118	Kuzeydeki hareketlenmelerin giderilmesi.
MS 121 – 133	Hadrianus'un yolculuğu
MS 133/4	II.Yahudi İsyanı. İsyan bastırıldı. Evlatlık imparatorlar döneminin sonu.
MS 138 – 161	Antoninus Pius
MS 148	Roma'nın kuruluşunun 900. Yılı kutlanır.
MS 161 – 180	Marcus Aurelius
MS 161 – 169	Lucius Verus
MS 162 – 163	Armenia'nın başkenti ve Seleukia'ya girilir.
MS 168	Germania Seferi
MS 169	II.Germania Seferi
MS 175 – 177	Syria'da isyan eden Cassius'u bastırır.
MS 180 – 193	Commodus
MS 190	Roma'daki kıtlığın doruğa ulaşması.
MS 192	Commodus öldürülür. Antoninler'in sonu.
MS 395	İmparatorluğun ikiye bölünmesi
MS 476	Batı Roma'nın yıkılışı